

Per 1015/1996

10021462,3

COBISS

BOJING IJNA UPE 1996

KRALJICA

GLASILO PRIJATELJEV SVETE GORE

LETNIK II
ŠTEVILKA 3
AVGUST 1996

SPOROČILO SVETOGORSKE KRALJICE

Bog Oče je zbral vse vode in jih imenoval morje. Prav tako je zbral vse milosti in jih imenoval Marija. Veliki Bog ima bogato zakladnico, kamor položi vse, kar je lepega in sijajnega, redkega in dragocenega, celo svojega lastnega Sina. Ta neizmerna zakladnica je Marija. Svetniki jo imenujejo Gospodova zakladnica, ki s svojo polnostjo bogati ljudi (Griñon de Montfort).

Od leta 1539 je Marija sama odprla svojo bogato zakladnico tudi tu, na Sveti Gori. Ljudje so prihajali posamez, v skupinah in v velikih procesijah; vsakemu je bilo dano, da je smel vzeti iz te zakladnice, kolikor je hotel in potreboval. Sleherni se je prepričal, da je ta skrinja odprta tudi zanj.

Danes tisoči prihajajo na kraj, ki si ga je Marija sama izbrala. Prinašajo svoje zahvale; največkrat za zdravje, za srečo v družini, za uspeh v šoli,...

Pa tudi prošnje:

O Marija, ves slovenski rod, sprejmi v milostno Srce.

K Tebi v srčni kličemo bridkosti, strašno nas teži gorje.

O Marija, o Marija, močno tvoje je Srce...

Moralna prenova našega naroda je v izpolnjevanju sinajske postave. Kraljica na Sveti Gori je pripravljena storiti vse, da kot narod ne propademo.

p. Pashal Gorjup

IZ VSEBINE:

SPOROČILO SVETOGORSKE KRALJICE	2
VNEBOVZETA ALI POLNOST ČASOV	3
SVETOGORSKA PODOBA	
MATERE BOŽJE V POSTOJNI	5
RONEK	7
VODO NA SVETO GORO	9
KAPELICA SVETIH TREH KRALJEV	10
OBNova ZVONIKA NA SVETI GORI	11
KAJ JE NA SVETI GORI	12
ZAHVALE SVETOGORSKI KRALJICI	13
PROŠNJE K SVETOGORSKI KRALJICI	14
BOLNIKOVA MOLITEV	15

VNEBOVZETA ali polnost časov

Za praznik Marijinega vnebovzetja molimo v mašnem hvalospevu takole: *"Slavimo vnebovzetje Marije, deviške božje Matere, ki je začetek in podoba poveljane Cerkve, trdno upanje in*

tolažba potujočemu božjemu ljudstvu. Nisi hotel, da bi v grobu trohnelo telo Žene, ki je nosila Gospoda Jezusa Kristusa."

Ljudje, vezani na človeško izkustvo ter na prostorsko

in časovno pogojen način razmišljanja in presojanja resničnosti, mislimo, da je "božji čas" tako popolnoma drugačen, tako neizmerno različen, da ostaja in mora ostajati do konca ločen od našega človeškega časa. Zdi se nam, da Bog le s posameznimi dogodki posega v človeško zgodovino in us-

merja tok dogajanja na svetu v tisto Omega, ko bo "Bog vse v vsem".

Vnebovzeta pa nam kaže, da se v tem motimo. Odkar je druga oseba Trojice, Jezus Kristus, v človeškem telesu

izkusil rojstvo in smrt, sta božje in človeško nerazdružno povezana. Morda bi lahko tudi na to prepletenost božjega in svetega navezali priliko o pšenici in ljuljki, ki skupaj rasteta in

zorita do žetve. Samo žanjci večnosti bodo znali ločevati med zrnjem in plevami (Mt, 13, 24-30).

V velikonočnem vstajenju je bilo Jezusovo telo poveljano. Bilo je privzeto v večnost božjega življenja. Človeška narava od tistega trenutka naprej ni nič več zapisana razpadanju groba.

Zato se apostol upravičeno sprašuje: *"Smrt, kje je tvoja zmaga? Smrt, kje je tvoje želo?"* (1 Kor 15, 55). Smrtna žetev od tedaj pomeni samo še spravljjanje zdravega in dobrega semena na božje gumno.

Mati božjega Sina, Marija, je prva, ki je bila rojena od človeškega očeta in matere, v kateri je ta skrivnostna prihodnost postala večnost. Namesto izraza večnost, bi lahko tudi povsem upravičeno uporabili besedo sedanjost. Marijina poveličanost z dušo in telesom je je resničnost tega časa, dejstvo tega trenutka. Nič več ne

moremo govoriti o neulovljivi in nedoločljivi prihodnosti konca časov. Z Jezusovim vstajenjem in vnebohodom ter z Marijinim vnebovzetjem je po besedah R. Laurentina konec časov že napočil. Iztekel se bo v resničnost novega neba in nove zemlje.

Vedeti pa moramo, da bodo konec časov kot dopolnitev doživeli samo tisti, ki bodo povsem božji, kakor je bila povsem božja njegova sveta Mati. Po njenem zgledu tudi mi v izpolnjevanju Njegove volje pričakujemo naš čas.

p. Stane Zore

SVETOGORSKA PODOBA MATERE BOŽJE V POSTOJNI

Letošnji maj se je v Postojni neizbrisno zapisal ne samo zaradi papeževega obiska, ampak tudi zaradi obiska podobe Svetogorske Kraljice, pred katero je sveti oče dolgo kleče molil ob srečanju s slovensko mladino in primorskimi ljudmi na postojnskem športnem letališču.

Na praznik Gospodovega vnebohoda, 16. maja, po maši ob 16.00 so s cvetjem okrašeno milostno podobo naložili v lepo okrašeno vozilo - kombi - ter v spremstvu policije, svetogorskih patrov, varuhov Svetogorske Kraljice, škofijskih duhovnikov in koprskega generalnega vikarja Renata Podbersiča, krenili na slovesno pot proti Postojni. Večje število vernikov je Marijino podobo pozdravilo v vseh naseljih ob poti skozi Vipavsko dolino. Po vseh cerkvah na Goriškem in Vipavskem je slovesno zvonilo, ko je šel sprevod mimo. Ljudje so molili in peli. Marijina podoba je šla naproti svetemu očetu, ki je "ves njen".

V Postojni je ob slovesnem pritrkavanju pred okrašeno cerkvijo pričakal Marijino podobo koprski škof Metod z vsemi dekanijskimi in še z mnogimi drugimi

duhovniki. Marijo so pred cerkvijo pričakale narodne noše in skavti s svojimi ruticami in zastavicami. Ljudi je bilo toliko, da niso mogli vsi v cerkev. Ko so Marijino podobo dvignili iz vozila, je zadonela pesem "Veš, o Marija" in "Marija, Mati ljubljena". Ob vstopu v cerkev pa je s kora zadonela "Svetogorska Mati božja". Z izbranimi besedami je podobo pozdravila domačinka prof. Boža Brecelj.

Sledila je slovesna maša s petimi litanijami Matere božje. Poldrugo uro dolgo bogoslužje je hitro minilo. Ljudje kar niso mogli iz cerkve. Eni so odhajali, drugi so prihajali. Razvilo se je čudovito bdenje skozi vso noč. Stalno je bil navzoč vsaj en duhovnik, ki je vodil molitve, drugi duhovnik pa je bil v spovednici - in ne brez dela. Vso noč so prihajali ljudje iz vse Pivške kotline. Nepozabna noč molitve in božje ter Marijine bližine. To noč je bila Sveta Gora v Postojni.

Tudi jutraj so ljudje še hodili molit pred podobo, dokler niso milostne podobe, spet v policijskem spremstvu, odpeljali na prizorišče, kamor je naslednji dan prišel sveti oče.

V soboto, 18. 5. so ob 21.20 spet pripeljali svetogorsko podobo v postojnsko župnijsko cerkev, kjer je tiho pričakala naslednjo nedeljo. Pri vseh treh dopoldanskih mašah je bilo ob taki gostji izredno prijetno. Ni bilo videti, da so ljudje morda pred televizorji, da gledajo prenos papeževe maše iz Maribora. Postojna je še vedno živela od prejšnjega nepozabnega dneva in od Svete Gore.

Koliko rožnih vencev se je zmolilo? Bog ve. Ob 14.00 se je cerkev spet napolnila za pete litanije Matere božje in za slovo od Svetogorske Kraljice. Spet policijsko spremstvo, okrašen kobni in za njim kolona avtomobilov, ki so sledili Marijini podobi na njen stalni dom, kamor naj bi jo ljudje prihajali prosit milosti.

Vladimir Pirih

R O N E K

To je breg ali strmina. Znani kraj Ronke so torej bregovi, strmine. Oblika Ronke je pravilna, če mislimo npr., da gremo na Ronke. Seveda je imenovalnik Ronke posebnost, ki kaže, da smo pozabili, kaj beseda pomeni in potem spremenili njeno obliko. Italijani so ohranili pravilno obliko Ronchi (Ronki). O ronkih pišem, ker so nekdam tudi Solkanci svoje strmine in bregove tako imenovali. To njihovo imenovanje pa je bilo tako živo in splošno poznano, da je goriški notar Gregorij Kralj v latinski listini uporabil kar to slovensko besedo. Latinščina ima svoje izraze za breg, strmino (clivus, saltus), toda slovenski ronek je imel v Solkanu tako določen pomen, da ga je notar prevzel v latinsko besedilo. Enako je naredil tudi z besedo pustota, ki pomeni zemljišče, kjer je zemlja pusta. K temu je notarja nevede in nehote napeljal prvi svetogorski frančiškanski gvardijan pater Marijan iz Bosne. Svetogorska Marijina cerkev je imela polja, travnike in vinograde že prej, kot jo je avstrijski nadvojvoda Karel izročil v upravo bosanskim frančiškanom. Zemljišča so ji ljudje darovali ali pa so jih njeni ključarji kupili. Tako je sve-

togorska cerkev imela v Solkanu svoj ronek in svetogorski gvardijan pater Marijan je leta 1571 od sosedu Jurija Abrama kupil še njegov ronek, ki je mejil na samostanskega. Kupoprodajne pogodbe niso šli sestavit v Gorico, ampak je goriški notar prišel v Solkan in je pogodbo tukaj napisal. Naj vam jo prevedem!

KUPOPRODAJNA POGODBA ZA RONEK

"V Kristusovem imenu. Amen. Leta Gospodovega 1571, dne 11. oktobra, v 14. indikciji. Sklenjeno v Solkanu v hiši Štefana Srebrniča v navzočnosti Nikolaja Milošiča, Štefana Srebrniča in Štefana Pasenlola, ki so vsi iz Solkana in poklicani ter naprošeni za priče. Nastopil je Jurij Abram iz Solkana. Izjavil je, da je zadovoljen s ceno 18 zlatnikov, računano za vsak zlatnik šest funtov. To vsoto je že v celoti prejel en dan pred sklenitvijo pogodbe. Izplačal mu jo je spodaj navedeni kupec. Odpovedal se je svoji prodani lastnini v skladu s cerkvenimi in civilnimi zakoni in bil zadovoljen s

sklenjeno prodajo in da ga zakoni varujejo in branijo. Vse svoje in svojih dedičev pravice je prepustil za vedno častitemu gospodu bratu Marijanu, gvardijanu na gori svete Device Marije nad Solkanom, ki jih je kot kupec sprejel v svojem imenu in v imenu navedene cerkve. Tako je Jurij Abram prodal svoj ronek, ki je prost in brez bremen, razen desetine dedičem gospoda Rajmunda Dornberškega. Ta ronek je v Solkanu nad vaško cerkvijo. Meji na vzhodu na travnik Blaža Kožlina, na zgornji strani na pustoto Jurija Miheliča, na spodnji strani na vaško javno pot in na zahodni strani na ronek navedenega častitega kupca. Te meje so še bolj potrjene z vsemi zakoni v celoti in posamez in navedeni ronek pripada v popolno posest navedenega častitega kupca in njegovih naslednikov v imenu navedene cerkve. Navedeni prodajalec teh pravic ne bo na noben način oviral ali si jih lastil s kako ustno pogodbo. Kupcu in njegovim naslednikom v imenu cerkve bo pred vsemi ljudmi in pred vsako osebo priznaval lastnino in mu pomagal pri razpolaganju z njo, da bo varen pred vsako zvijačo in prevaro. Ta lastnina bo potem kupcu v blagor, priznanje in pomoč v tvarnem in

duhovnem oziru. Prodajalec se zaveže povrniti vsako povzročeno škodo in stroške ter obresti z jamstvom vsega svojega premoženja, premičnega in nepremičnega, sedanjega in prihodnjega.

Če je navedeni ronek kaj več vreden, kot je bil ocenjen, to prodajalec podari iz pobožnosti za večni pokoj očeta in matere navedeni cerkvi kot volilo v najboljši obliki.

Gregorij Kralj, javni notar s cesarskim pooblaščenjem, sem to naprošen napisal in dostavil svoje znamenje in ime, da je overovljeno vsem."

Med svetogorskimi listinami v Frančiškanskem provincialnem arhivu v Ljubljani ima tu prevedena listina številko 19. V drugi številki Svetogorske Kraljice objavljena listina iz Svetogorskega koledarja Petra Flandra v Trstu je tudi med svetogorskimi listinami v istem arhivu v Ljubljani. Označena je s številko 21. To sem ugotovil po objavi listine, ko sem za svetogorski Marijanski muzej spisoval kratko vsebino teh listin. Znano je torej tudi izvirno besedilo listine s kupoprodajno pogodbo iz leta 1574, ki je bila objavljena v Svetogorskem koledarju za leto 1974.

p. Pavel Krajnik

VODO NA SVETO GORO

Slovenci posebno še Primorci, pa tudi Italijani in Furlani onstran meje, ki vidijo Sveto Goro od doma, radi pogledajo proti tej višini, pa tudi tujec v Gorici postane pozoren na 682 m visoko goro. Ob vznožju te gore teče Soča, ki pri Solkanu preseka državno mejo in teče dalje, dokler se ne izgubi v Jadransko morje.

Kar nekaj stoletij je bila Sveta Gora Marijina last. Po drugi svetovni vojni pa je bil velik del gore nacionaliziran, med drugim tudi znani romarski dom. Ta je potem desetletja razpadal in v stanju, ko bi bil najbolj primeren za rušenje, smo ga upravitelji Svete Gore, frančiškani, dobili nazaj. Takoj se je pričelo z delom. Sanirani so vsi stari zidovi od temeljev do strehe, napravljeno je bilo novo ostrešnje in streha, vlite so vse železobetonske plošče in pozidane vse predelne stene v domu. V letošnjem letu do sredine oktobra bomo stavbo zaprli z novimi okni. Vse

dosedanje stroške ste krili dobri ljudje s svojimi darovi.

Eden večjih problemov na Sveti Gori pa je voda. Do sedaj smo uporabljali deževnico in kadar je bila suša, smo vedno trepetali, kdaj nam bo vode zmanjkalo. Prevoz vode iz doline z gasilskimi cisternami pa je zelo drag. Ko bo dom zaživel, bo v njem v sobah več kot sedemdeset postelj. Za duhovne vaje, duhovne vikende in druge oblike duhovnega poglobljanja je toliko zanimanja, da nam je jasno, da brez vode na Sveti Gori dom ne bo mogel delovati. Po premišljevanju smo se odločili, da napeljemo vodo iz doline, ali pa napravimo lastno vrtino. Odločili bodo strokovnjaki.

Stroški bodo veliki, vendar vemo da nas Ona ne bo zapustila. Pod njenim vodstvom in z vašo pomočjo bomo na Sveto Goro dobili vodo. Bog vam bo povrnil vašo dobroto.

p. Pashal Gorjup

Žiro račun pri A-BANKI

št.: **50100-620-112-807001-1430-22630-9**

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN SVETA GORA

s pripisom: za vodo

KAPELICA SVETIH TREH KRALJEV

Pred tremi leti so se začele prve priprave za obnovitev kapelice svetih Treh kraljev ob cesti na Sveto Goro. Idej za obnovo je bilo več. Končno smo se odločili, da bo načrt za obnovo naredil arhitekt Jelko Valenčak. Potrebno je bilo še izpolniti notranjost in vdihniti vsebino s sliko treh kraljev, ki jim je kapelica posvečena. Nalogo je uresničil akademski slikar Rudi Perger s fresko treh kraljev.

V nedeljo, 26. maja 1996 je bila kapelica blagoslovljena. Ob tej priložnosti sta spregovorila oba ustvarjalca (arhitekt in slikar) ter goriški nadškof Antonio Vitale Bommarco in koprski škof Metod Pirih, ki je blagoslovil kapelico in vse prisotne.

povzeto po Martini Mozetič

OBNOVA ZVONIKA NA SVETI GORI

Veličasten, 50 metrov visok zvonik ob baziliki Svetogorske Matere božje, ki mogočno kraljuje nad okolico, je bil v svojem vrhnjem delu nujno potreben temeljite obnove. Čas in številni udarci strele so opravili svoje. Ob ogledu stanja se je pokazalo, da bo potrebno zamenjati križ na vrhu zvonika, nekaj pločevine na strehi in sanirati omet ter tlak na galeriji nad zvonovi.

Delo je prevzel zidarski mojster Franc Gregorc iz Ajdovščine, ki ima s podobnimi deli po vsej Primorski že veliko izkušenj. Najzahtevnejša dela na zvoniku so končana. Verjetno pa bi bilo delo že v celoti opravljeno, če nam ne bi tako nagajalo vreme, saj je delo možno samo v stabilnem, ne prevročem vremenu.

KAJ JE NA SVETI GORI

SVETE MAŠE:

delavnik:

ob 16. uri in po dogovoru za prijavljene skupine.

nedelje in prazniki:

ob 8., 10., 11.30. in ob 16. uri.

POBOŽNOSTI:

Vsako nedeljo po deseti maši so litanije Matere božje.

Vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 15. uri je molitev
za duhovno in moralno prenovalo slovenskega naroda.

Vsakega 6. dne v mesecu dan

Svetogorske Kraljice po maši ob 16. uri:

**češčenje Najsvetejšega
Binkoštna dvorana**

MARIJANSKI MUZEJ JE ODPRT:

sobota in nedelja:

od 9. - 13., 14. - 18. ure

med tednom muzej odpremo po dogovoru.

ZAHVALE SVETOGORSKI KRALJICI

Pišem za rubriko Zahvale Svetogorski Kraljici, da bi spodbudil tudi tiste, ki so v letih, ko je Svetogorska Kraljica izhajala le v Trstu in Gorici, objavili sedaj svoje zahvale iz preteklosti.

Po mojem rojstvu je mati hudo zbolela. Zdravniki niso mogli natančno ugotoviti, za kakšno bolezen gre. Stanje je bilo iz dneva v dan slabše. V hudi stiski se je moj oče obrnil na Svetogorsko Kraljico z besedami: "Mati božja s Svete Gore, daj, da bo moja žena ozdravela!" Med boleznijo se je za bolno mater zelo zavzela soseda Pavla Podgornik. Pripravljati ji je začela hrano po dietni knjigi, ki jo je iz Ljubljane prinesla gospa Anica Mihelič. Po nekaj tednih se je moji mami Danili zdravje izboljšalo in povrnilo in živi še danes. Letos poleti bo od tega čudovitega ozdravljenja minilo že 40 let.

p. Vid Franc Lisjak

Draga Mati, Kraljica Svetogorska!

Najlepša hvala, da si pomagala mojemu sinu pri dveh izpitih. Prosim te, stoj mu vedno ob strani in prosí svojega Sina, naj mu bo nadomestilo za vse njegove pomanjkljivosti. Izprosi nam tudi to, da bi v naši družini vlada-la vera, upanje, ljubezen in mir.

mama

V dobrem in slabem se zatekam k tebi, Svetogorska Kraljica. Pred 31. leti si prav ti izpolnila mojo srčno željo, ko sem se zatekla k tebi.

Hvala ti, Kraljica Svetogorska, ker zdržim samo s tvojo pomočjo in z molitvijo. Hvala, hvala, hvala!

N.N.

PROŠNJE K SVETOGORSKI KRALJICI

Marija, Svetogorska Mati, iz tebi vdanega srca te prosim, daj naši družini zdravja in razumevanja. Vodi moje fante po pravi poti.

Silva

Svetogorska Mati, rada bi uspešno končala šolo in bila še naprej tako zdrava, kot sem bila pred operacijo. Ta je, hvala Bogu, dobro uspela. Prosim, pomagaj mi!

N. N.

Svetogorska Mati, pomagaj mi, da bi si našla dobrega fanta, ki bi znal ljubiti Boga in mene. Pomagaj mi, da bi med nama zrasla trdna vez in da bi bili starši zadovoljni z njim.

N. N.

Svetogorska Mati in Kraljica! Prosim te, pomagaj mojemu sinu, da uspešno dokonča fakulteto. Bodi z njim na vsakem koraku, da bo dober v vseh delih, pomnoži njegovo vero in upanje, izkaži mu svojo ljubezen. Plamen tvojega srca naj ga varuje vsega zla.

mama

Svetogorska Mati Marija, prosim te za zdravje in za pomoč v finančni potrebi.

Marija

BOLNIKOVA MOLITEV

*Stopi ljubi angel varuh v cerkev ti na prostor moj,
bodi tam pri sveti maši, v duhu združen bom s teboj.*

*K darovanju ti položi na pateno še moj dar,
moje delo in trpljenje Večnemu ponudi v dar.*

*Pri povzdigovanju moli v sveti hostiji Boga,
prosi, naj še mene skrije v rano svojega Srca.*

*Dušam v vicah mojim dragim nesi sveto Rešnjo kri,
grešnike umirajoče z njo pokropi, greh izmij.*

*Ko se mašnik bo obhajal, tudi meni angel moj
sveto hostijo prinesi, moli Jezusa z menoj.*

*Prosi, da ves svet deležen svete maše bo sadov,
meni pa na dom prinesi svete maše blagoslov!*

SVETOGORSKA KRALJICA

Glasilo prijateljev Svete Gore pri Gorici
Revija izhaja štirikrat letno

Izdajatelj:

Franciškski samostan Sveta Gora pri Gorici,
Skalniška 17, 5250 Solkan

Ureja: uredniški odbor

Odgovorni urednik: Fr. Pashal Gorjup

Oprema: Pavle Medvešek

Računalniški prelom:

GRAPH s.p., Nova Gorica, Cankarjeva 13

Tisk:

Studio GRAPH, Nova Gorica, Industrijska 5

Naslov uredništva:

5250 Solkan, Skalniška 17, telefon: 065/22-074
Rokopisov in slik ne vračamo.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-174/95 šteje
Svetogorska kraljica med proizvode, za katere se plačuje
5% davek od prometa proizvodov.

SVETOGORSKA KRALJICA se tiska na
reciklirnem papirju.

